

Sundbyberg 2017-10-11

Till
Ledamöterna i
Riksdagens utbildningsutskott

Skrivelse angående regeringens förslag om en åtgärdsgaranti för läsning, skrivning och matematik

Funktionsrätt Sverige en samarbetsorganisation för 41 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt – rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla. Inför avslutningen av motionstiden till riksdagen vill vi klargöra vårt ställningstagande kring regeringens förslag om en åtgärdsgaranti för läsning, skrivning och matematik. Vi ser mycket positivt på förslaget som vi anser utgör ett stort steg i rätt riktning. Vi ser det därför som ytterst angeläget att förslaget genomförs och vi ser fram mot ett brett bifall i utskottets arbete och vid kommande riksdagsbehandling. Sverige har ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och FN:s barnkonvention. Enligt dessa konventioner är rätten till utbildning och en fungerande skolgång för alla barn och unga en grundläggande rättighet. Detta förutsätter en lärmiljö som är pedagogiskt, socialt och fysiskt tillgänglig. Tillgången till stöd för elever i behov av särskilt stöd är en viktig del av denna lärmiljö. Det handlar här om att uppnå varje elevs grundläggande funktionsrätt.

Funktionsrätt Sverige har i sitt skolarbete länge drivit betydelsen av tidig upptäckt och tidigt insatt stöd för elever i behov av särskilt stöd. Den vänta-och-se attityd som länge präglat svensk skola får för många elever med funktionsnedsättning ett förödande resultat. Den negativa spiralen måste i stället brytas tidigt. Med den föreslagna åtgärdsgarantin ser vi en ökad sannolikhet för att elever ska ges stöd redan under de första grundläggande skolåren. Barn och unga med funktionsnedsättning skulle i stor utsträckning gynnas av förslaget. Vi vill därför framhålla vikten av att förslagen om en åtgärdsgaranti genomförs.

Denna kan inte garantera att alla elever lär sig läsa, skriva och räkna men den har som syfte att säkerställa att elever med behov av stöd upptäcks tidigt och får adekvata stödåtgärder. Stödet ska enligt åtgärdsgarantin sättas in redan i förskoleklassen och i årskurs 1–3 vilket ligger helt i linje med hur vi ser på frågan.

Åtgärdsgarantin förutsätter en fungerande elevhälsa och ett specialpedagogiskt stöd. Vi ser därför ett stort behov av att även utveckla denna del av skolan. Speciallärare och specialpedagoger ska i dialog med skolans ansvarige lärare analysera behovet av stöd och utifrån detta gemensamt bedöma vilka åtgärder som är mest effektiva. Den enskilde läraren får samtidigt en nyckelroll vid genomförandet av åtgärdsgarantin. Det är därför även angeläget att lärarutbildningen stärks och att redan yrkesverksamma lärare ges fortbildning. Det senare ingår också i förslaget till åtgärdsgaranti vilket vi ser mycket positivt på.

När det gäller dagens grundlärarutbildning menar vi att den måste tillföras mer av metodik- och didaktiklektioner med specialpedagogiskt förhållningssätt, tillämpningsövningar av olika slag, praktisk träning och möjligheter till reflektion om erfarenheter från de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen. Något som saknas i alltför stor utsträckning i dagens grundlärarutbildning. Vilket också Skolkommissionen också konstaterar i betänkande Samling för skolan (SOU 2017:35).

Funktionsrätt Sverige vill därför avslutningsvis se ett brett bifall i utskottets arbete och vid kommande riksdagsbehandling.

Med vänliga hälsningar

Lars Ohly, ordförande

Funktionsrätt Sverige

Box 1386

172 27 Sundbyberg